

Curajul de a reveni

Speranță și foarte multă încredere în titlul volumului *Andrei Șerban sau întoarcerea acasă – Piatra Neamț 1966–2000* (coordonat de Marian Popescu și apărut la Editura UNITEXT, în seria „Document“), volum realizat în urma prezenței lui Andrei Șerban la Festivalul de Teatru Piatra Neamț – 2000.

Ceea ce ar fi trebuit să fie doar începutul unei colaborări de lungă durată cu Teatrul Tineretului, la invitația căruia Andrei Șerban a condus pe durata Festivalului un *workshop* cu actorii teatrului, s-a dovedit, în timp, un episod singular ce nu a mai putut fi continuat sub nici o formă din cauza lipsei fondurilor și a indiferenței forurilor locale.

Eforturile directorului TT, Corneliu-Dan Borcia (care declara în corespondența dusă câțiva ani înainte de a-l avea ca invitat pe Andrei Șerban: „Am alergat cu limba scoasă după bani. La noi manager=cerșetor!“), ambiția lui de a reda teatrului atmosfera și faima de altădată, intenția sa de a deschide Festivalul de anul acesta cu premiera piesei *Îmbălzirea scorpiei* de Shakespeare, în regia lui Andrei Șerban, s-au spulberat rând pe rând, rămânând doar bunele intenții nematerializate, amintirile și regretele în fața ratării unei ocazii de o asemenea importanță.

Fotografiile, declarațiile, interviurile, discuțiile publice realizate cu prilejul Festivalului de Teatru Piatra Neamț – 2000, la care Andrei Șerban a fost invitat de onoare, au devenit în schimb, adunate în volumul publicat

de UNITEXT, documente de arhivă, singura dovadă palpabilă a descoperirii sau reîntâlnirii cu Andrei Șerban, la Piatra Neamț – locul unde a debutat ca regizor, în 1967.

A montat atunci *Dureroasa și adevărata tragedie a domnului Arden din Faversham* (martie 1967), *Omul cel bun din Seciuan* de Bertolt Brecht (noiembrie 1968) și „Noaptea încurcăturilor“ de Oliver Goldsmith (noiembrie 1968).

A revenit anul trecut la Piatra Neamț, după 32 de ani, pentru o generație tânără de actori, care nu știa decât că are în față un personaj legendar al teatrului românesc.

Majoritatea dintre ei nu-i văzuseră nici măcar montările de la Teatrul Național București, la începutul anilor '90. Întâlnirea cu Andrei Șerban a fost pentru ei o noutate absolută și dacă ar fi avut șansa continuității le-ar fi schimbat cu siguranță destinul artistic.

Punte de legătură peste timp, picică în calea uitării ori a ignoranței, *Andrei Șerban sau întoarcerea acasă – Piatra Neamț 1966-2000* este înainte de orice o demonstrație a puterii de a reveni în trecut, la începuturi, idee exprimată, mult mai bine, în volum de George Banu: „*il faut toujours revenir...*“ e o decizie care, dincolo de orice temeri, merită luată. Căci, altfel, refuzând întoarcerea, nu faci decât să negi trecutul, care, oricum, revine. Și de aceea e mai indicat să nu-l negi, ci să întreții cu el relații de neagresiune reciprocă. A reveni e o reîntâlnire cu sine însuși. E o formă de curaj.“